

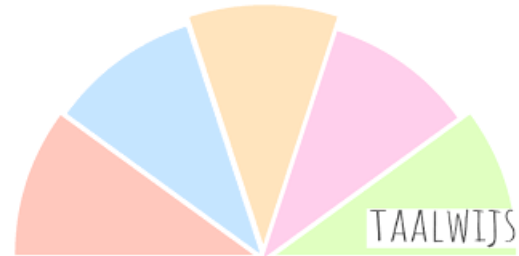
Kijker 7: les 8:

Dinsdag 12 mei

Taalwijs: Ik weet dat de zinsdelen in een zin meer informatie geven over het onderwerp.

Wat heb ik nodig:

- Kijker 7 werkboek p. 25-26
- Taalwijzertje p. 20 nr. 6
- Potlood en lat

Opdrachten:

Het onderwerp en de persoonsvorm: herhaling

- **Bekijk dit filmpje:**

<https://www.taalkanjerfilmpjes.be/moovs/leerjaar-4-onderwerp-en-persoonsvorm/>

- **Eventjes oprissen:**

Hoe zoek je de persoonsvorm (= pv.)?

→ Door een ja- neen vraag te maken.

(De pv. staat dan helemaal vooraan in de zin.)

Hoe zoek je het onderwerp (= ond.)?

→ Door deze vraag te stellen: Wie of wat doet iets in de zin?

Tip: Je vervangt 'doet' best door de persoonsvorm.

Bv. De kinderen van het vierde leerjaar B missen hun vriendjes van de klas.

1) We zoeken de persoonsvorm.

→ We stellen de ja- neen vraag.

→ Missen de kinderen van het vierde leerjaar B hun vriendjes van de klas?

→ 'Missen' staat vooraan in de ja neen-vraag en is dus de pv.

2) We zoeken het onderwerp.

→ We stellen de wie of wat vraag.

→ Wie (of wat) mist er hun vriendjes van de klas?

→ Antwoord: de kinderen van het vierde leerjaar B.

Andere zinsdelen

Een zin bestaat uit een onderwerp, een persoonsvorm en eventueel uit andere zinsdelen.

Deze zinsdelen geven meer informatie. We weten meer, maar de boodschap blijft dezelfde.

Door vragen te stellen bij de zin kan je de verschillende zinsdelen vinden (wanneer, waarop, Wat, hoe, waarmee, waarin, voor wie, over wie, ...).

Bv.:

Gisteren /danste /ik /op de muziek van Michaël Jackson.

Wat is de pv.? → danste

Wat is het ond.? → ik

Wanneer danste ik op de muziek van Michaël Jackson? → Gisteren

Waarop danste ik? → op de muziek van Michaël Jackson.

→ In deze zin zijn er 4 zinsdelen.

J.K. Rowling/ schrijft/ in de lente/ haar zevende boek /voor kinderen/ over een dappere tovenaarsleerling.

Wat is de pv.? → schrijft

Wat is het ond.? → J.K. Rowling

Wanneer schrijft J.K. Rowling? → in de lente

Wat schrijft ze? → haar zevende boek

Voor wie schrijft ze? → voor kinderen

Over wie schrijft ze? → over een dappere tovenaarsleerling

→ In deze zin zijn er 6 zinsdelen.

Zinsdelen toevoegen = De zin uitbreiden

Je kan een zin langer maken door zinsdelen toe te voegen.

Michaël Jackson/ danst.

Wat is de pv.? → danst

Wat is het ond.? → Michaël Jackson

→ In deze zin zijn er 2 zinsdelen.

We gaan nu de zin uitbreiden:

Waar danst Michaël Jackson? op het podium

Hoe danst Michaël Jackson? soepel

Michaël Jackson/ danst/ soepel /op het podium.

→ In deze zin zijn er nu 4 zinsdelen.

Zinsdelen weglaten = De zin korter maken

Bekijk nu dit filmpje:

<https://www.youtube.com/watch?v=C4QBkF0RTTM> (enkel tot aan de oefeningen)

Je kan ook de zin korter maken door zinsdelen te schrappen.

(die niet echt nodig zijn voor de betekenis van de zin), **tot we de kortst mogelijke zin overhouden.**

→ Ik weet minder, maar de boodschap blijft gelijk.

→ Het ond. en de pv. mag je **nooit** weglaten!

Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel/ met een gammele fiets.

Wat is de pv.? → fietste

Wat is het ond.? → Eddy Merckx

Hoe fietste Eddy Merckx? → razendsnel

Waarmee fietste hij? → met een gammele fiets

→ In deze zin zijn er 4 zinsdelen.

We gaan nu de zin afbouwen:

Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel/ met een gammele fiets.

→ Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel.

→ Eddy Merckx/ fietste.

→ In deze zin zijn er nu nog 2 zinsdelen.

LET OP!!

Op Moederdag/geef/ ik/ een boeket bloemen/aan mama.

→ In deze zin zijn er 5 zinsdelen.

→ Ik/ geef/ een boeket bloemen/ aan mama.

→ In deze zin zijn er nu nog 4 zinsdelen.

! Je geeft altijd iets aan iemand. → deze 2 zinsdelen moeten dus blijven staan!

Het wanneer-deeltje (Op Moederdag) mag je wel weglaten.

Loepje p. 20 nr. 6

Lees aandachtig nog eens de uitleg in het Loepje.

Oefeningen in het werkboek

Maak (met potlood!) op p. 25 alle oefeningen en op p. 26 oef. 3

Tips:

-Lees aandachtig de opgave.

-Een zin begint met een hoofdletter en eindigt met een punt.

NR. 3 -Schrappen van zinsdelen: trek een horizontale lijn door het zinsdeel dat mag

-geschrappt mag worden.

Soms kan je meerdere zinsdelen in een zin schrappen.

!!VRIJBLIJVEND = MAG-taak:

* werkboek p. 26 oef. 4

* Je kan ook nog eens kijken naar dit filmpje:

<https://www.xnapda.be/filmpjes/4de-leerjaar/onderwerp>

